

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلسین - اخبار مجلس
انتصابات - آگهیهای رسمی و قانونی

شماره ۱۷۹۵

شنبه ۲۹ فروردین ماه ۱۳۳۰

سال هفتم

شماره مسلسل ۱۳۳

دوره شانزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۳۳

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز جمعه بیست و سوم فروردین ماه ۱۳۳۰
فهرست مطالب

- ۱) بیانات آقای نخست وزیر و تقاضای رأی اعتماد
- ۲) بیانات آقایان آشتیانی زاده و جمال امامی و مذاکره نسبت بتقاضای آقای نخست وزیر
- ۳) تعیین جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت نه بعد از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید.

رئیس - باطلاع آقایان محترم میرسانم که این جلسه فوق العاده بر حسب تقاضای جناب آقای نخست وزیر تشکیل شد (در این موقع اغلب از نمایندگان اجازه خواستند) آقایان لازم نیست که اینطور همه کینه بامداد بزنید ثبت خواهد شد (آشتیانی زاده بنده اول اجازه خواستم) (شوشتری - بنده هم اجازه خواستم) بنا بر این دیگر هیچ مقدمه ای ندارد فقط جلسه فوق العاده است حالاً بیاناتی آقای نخست وزیر دارند بفرمائید آقای نخست وزیر

۱- بیانات آقای نخست وزیر و تقاضای رأی اعتماد

نخست وزیر (آقای ملاح) - آقای رئیس آقایان نمایندگان محترم تقاضای دولت برای تشکیل جلسه فوق العاده مجلس شورای ملی از این جهت است که همه روزه قضایای غیر مترقبه در کشور اتفاق می افتد که دولت لازم میداند گزارش آنرا بر عرض مجلس شورای ملی برساند و نمایندگان محترم را در جریان امور مهم کشور بگذارد. بقرار گزارشهایی که بدولت رسیده در روز ساعت دو بعد از ظهر کلاس آموزشی و کارگزارانی که انتصاب کرده بودند و ابتدا فریب یکمزلای فرسی شده در محل شبانه روزی و باشگاه ایران اجتماع

نموده (بکنفر از نمایندگان - کجاء) در آبادان در نقاط مختلف خوزستان اینها همه مربوط بخوزستان است و تصمیماتی گرفته اند و بموقع اجرا گذارده شده یعنی جلوی انبوسها و انومیلهای سوازی را گرفته مسافری آنها را کتک میزدند و زد و خورد شدیدی روی میدهند و بعداً همه اجتماع کنندگان رو بترتیب گذارده و در اثر تهاجم باکمال تأسف همه ای از بیگانگان و کلواکبران ایرانی سخته و زخمی شده اند و حکومت نظامی برای استقرار امنیت و حفظ موسسات نفت ناچار شده است مقاومت نماید و بوظایف نظامی خود اقدام کند و امروز نیز چندین هزار نفر کلواکر و مردم متفرقه ظالمانه کرده اند و نظامیان اقداماتی برای تفرقه مردم نموده اند اتفاقات دیگری مانند سرقت مواد معترفه بمنظور حملات تخریبی نیز واقع شده است که منجر بانفجار سیمهای جریان قوی گردیده. از نقاط دیگر کشور نیز گزارشهایی میرسد که بایستی با نظر تیز بین و دقیق بآن حوادث توجه نمود. دولت فعلی که سز به نیت خیرخواهانه اعلیحضرت همایونی و مجلس ملی و سنا و انکار صومی انگائی ندارد و خود را وظیفه دار میداند که با کمال قدرت در برابر جریاناتی که

امنیت را مختل می نماید مقاومت کند و مهر کین را بجای خود بنشانند (انشاءالله) ایران نبایستی در میدان سیاست جهان چون گویی باشد که بهر طرف پرتاب شود (صحیح است) بلکه باید چون سد سیدی باشد که سیل حوادث گیتی نتواند رخنه ای در آن بنماید (نمایندگان - احسنت) اگر در وضعیت کنونی دولتی که حافظ منافع مملکت است سست و متزلزل باشد و مسلط بر اوضاع نباشد و رکنی غیر از رکن ایرانی داشته باشد با هستی ملت کهنسالی که نقطه های پرافتخار و درخشانی در صفحات تاریخ جهان دارد بازی کرده است با اوضاع آشفته جهان و بالاخص وضع آشفته داخلی مملکت هر دولتی باید از پشتیبانی کامل مجلس شورای ملی و مجلس سنا بهره مند باشد تا بتواند بوظایف نوعی واجتمه خود قیام و اقدام نماید والا خدای نکرده اگر دولتها دستخوش اممال خصوصی و نظریات شخصی بشوند هرگز نمی توانند بار مسئولیت سنگینی که در این موقع از زمان همدردان آن هستند بدوش بکشند تشتت و اختلاف بین طبقات مختلف ضربه ای است که بر بیکر خادمین مملکت وارد میشود اجانب از آن استفاده خواهند کرد. آقایان نمایندگان شهادت مواضع حساس ثابت کرده اند که خون ایرانی در عروقشان جاریست و هر زمان که پای منافع مملکت در بین بوده است از هیچگونه فداکاری دریغ نفرموده اند و جز پیرامون منقبت وطن گرد چیز دیگر نگشته اند. در این هنگام که وطن عزیز ما دوره بحرانی و پرخطر را طی میکند یکی از آن مواقعی است که مردانه برای دفاع از مملکت باید قیام کند (صحیح است) و هر دولتی را که مورد اعتماد و اطمینان است تقویت نموده و با وحدت نظر از آن دولت حمایت نماید (صحیح است) این دقیق تاریخی که سر نوشت کشور بآن بستگی دارد اگر بتعلل و تعلل بگذرد دیگر جبران آن میسر نخواهد بود ذکوساین مقدمات برای این نیست که حماسه سرائی کنیم و از راه جلب نظر آقایان دولت خود را تثبیت نمایم زیرا آقایان بطوری می دانند که اینجانب بناباسر اعلیحضرت همایونی و نمایان مجلسین باضف مزاج قبول این وظیفه سنگین را نبوده ام تا شما نکوید شاهان وزیر بار مسئولیت خالی کرده ام ولی چه جاه و مقامی ندارم تا برای حفظ مقام و بقای خود اسرار و رزم بقیه دارم همکاران اینجانب نیز سنج فکرشان همبطور است و جز مصلحت مملکت چیز دیگری را در نظر ندارند. پس اگر مطلبی گفته شود جز بر نیت خالصانه و مصلحت

۲- بیانات آقایان آشتیانی زاده

و جمال امامی و مذاکره نسبت

بتقاضای آقای نخست وزیر

رئیس - يك پيشنهادی آقای حاذقی کرده اند که البته این موردی ندارد برای اینکه مخالف ترتیب و جریان است و قرائت میشود .

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می کنم بدون هیچگونه بحث و مذاکره راجع به پیشنهاد دولت اظهار عقیده و رای شود .

حاذقی (همه نمایندگان)

رئیس - این مخالف آئین نامه است

حاذقی - رای با آقایان است ولی در دادن پیشنهاد وکیل مجاز است که بدهد .

رئیس - آقای آشتیانی زاده

جمال امامی - قربان بنده اول اجازه خواسته بودم .

رئیس - آقایان منشیها ثبت میکنند اول آقای آشتیانی زاده هستند بعد شما

آشتیانی زاده - آقای نخست وزیر فهمیدم که يك کیلکسی نسبت بقامتشان دارند و يك نکته ای راجع بقامتشان فرمودند این يك نقطه ضعفی است و قد بلند و کوتاه تأثیری ندارد و بنده هم قدم کوتاه است عرض میشود که بنده امشب وقتیکه آقای نخست وزیر بحث کردی خطاب آمدند و اینطور صحبت کردند و اظهارات ایشان منی برای این بود که مملکت دچار خطر است و هر روز يك وقایع ناگوار رخ میدهد هیچ نمیدانیم تکلیفمان فردا یا پس فردا چه میشود و ممکن است حتی خطر خیلی بزرگی متوجه استقلال و تمامیت مملکت ما باشد (کشاورز صدر - اینطور نگفتند) این طور فرمودند (یک نفر از نمایندگان - هیچ چیز فرمودند) بیاد آمد اظهارات جناب آقای منصور بعد از ظهر روز و اظهاراتی که جناب آقای حکیم الملک در موقع هجوم دموکراتهای آذربایجان بشمال فرمودند (کشاورز صدر - خدا نکند که اینطور باشد) و بنده نماینده دولت آقای علامه که الان شاید متجاوز از یکماه باشد که بر سر کار هستند و در يك موقع بحرانی این شکل مهم و خطیر را عهده دار شده اند تا بحال چه فکری کرده اند و چه راهی برای اصلاح این وضع خطرناک داشته اند در نظر گرفته اند که امروز بعد از یکماه قفلتاً ما را خبر میکنند که آقای بیانی در مجلس بنشیند و به من رای اعتماد بدهد در تاریخ پارلمانی این مملکت ابتدا این وضع سابقه ندارد و من هم چنین خاطره ای ندارم که يك دولتی در مملکت ایجاد خطر بکند ایجاد اضطراب بکند (کشاورز صدر - اضطراب و تحریک هست باید جلوش را گرفت) بعد بگویند رای اعتماد بدهید در صورتی که وضعیت امروز با دروز با ایداً ترقی نکرده و آن روزیکه آقای علامه بقول خودشان بر حسب تامل و رای مجلس و عقیده بنده ابتدا رای تامل مجلس مداخله نداشته و ایشان فقط با مرا اعلیحضرت قدر قدرت همایونی ست ریاست وزراتی را قبول کردند (چند نفر از نمایندگان - رای تامل داده شد) رای تامل اینطور نیست ایشان رای تامل نکرده اند رای تاملی که ایشان گرفته اند مثل امام جمعه از همه را باطراف من آورد رفتند يك عده ای بیش مرحوم امام جمعه اروپا هستند ما از حضرت آیت الله میخواستیم اجازه بگیریم در میدان شهر گاوما بیان را چنگ بیندازیم

مجلس بر چیز دیگری نباید تمرکز شود . نظر اینجناب اینست که بادر نظر گرفتن موقع خطیر وضع آشفته کشور که از هر طرف نهمه ای آغاز شده است در همین جلسه تکلیف دولت را معلوم کنید و بدون فوت وقت در صورتیکه تامل بقیه این دولت دارید اعتماد خود را ابراز ننمائید تا همکاران من در اقدامات و اصلاحاتی که در نظر دارند اقدام نمایند و تزلزل در خاطر خود راه نهند و نیت خیر خواهانه خود را با کمال شهامت و وطنپرستی و بی نظری انجام دهند و اگر بقاء این دولت بتأثیر مقتضیاتی لازم نمیدانند منوط بنظر نمایندگان محترم است . آقایان ناامنی ، تحریکات ، وضع وخیم و مضیق پولی دولت ، فساد در دستگاههای دولتی و بی ترتیبی هائی که همه کس روزانه مشاهده میکنند ایجاب مینماید که اوقات را با خونسردی نگذرانیم و سر نوشت کشور را بدست هرج و مرج و از هم گسیختگی اوضاع نسایریم اگر نیاستی دامنه این بی نظمی توسعه یابد ناچار باستی دولت با استعفا تمام نقشه های اصلاحی خود را دنبال نماید اگر دولت اینجناب مورد اعتماد است باید باین بی تکلیفی خانه داده شود تا دولت با کمال اقتدار بوظایف خود عمل نماید .

چند کلمه ای هم میخواهم اضافه بکنم البته با کمال توجه استماع کردیم نقطه هایی که اینجا شده است از طرف آقایان محترم و نکات مفیدی را هم که تذکر داده اند یادداشت کردیم و مورد توجه قرار خواهیم داد اساساً طالب تنقید هستیم چون هر دولتی جایز - الحظ است بنابراین تنقید را مبطلییم ولیکن ابرازی که آلوده بضر و عناد باشد او را مصلحت نمیدانیم عرض رانی ، لجن مالی ، تولید نفاق را برای مملکت مضر میدانیم (احسن) شایسته محضر شریف این مجلس شورای ملی نمیدانیم که نسبت باشخاص و رجال سالخورده که صبری را با صداقت وجدیت باین کشور صرف کرده اند توهین بکنیم و تهمت بزنیم (احسن) بنابراین باز عرض می کنم آقایان وقت تنگ است موقع آتست که با حسن تفاهم و اتحاد و اتفاق و پشتیبانی مجلس شورای ملی دولت بتواند بوظایف خودش بپردازد و انجام بدهد وظایف خودش را و اما از طرف دیگر شنیده شده که بعضی آقایان گفته اند که این دولت سست است فلانکس چنانش کوچک و ضعیف است دولت مقتدر و قوی لازم داریم ، اگر منظور دولتی است که قانون را زیر پا می گذارد و تصمیمات بی پایه می گیرد و فساد اخلاق را ترویج می کند و آجیل میدهد و آجیل می گیرد و بدست های ناپاک منویات خودش را انجام میدهد ما آن حکومت نیستیم بعقیده بنده بالاترین قدرت رعایت و احترام قانون است (احسن) تهذیب اخلاق و ترویج هفت و راستی و درست است (احسن) و کل کردن و حکومت کردن بدست اشخاص یا کدامن (صحیح است) این تذکر را خواستم به آقایان بدهم حالا فتاوت با خود آقایان است اگر میل دارند که ما با همیو خدمت بکنیم با جان و دل حاضر هستیم و اگر میل ندارند مهتازند اما راجع باین چه کوچک بنده یاد آوری می کنم به آقایان که بسیاری از رجال بزرگ دنیا کوتاه قد بوده اند (صحیح است) سزار قیصر روم کوچک بوده ناپلئون کوچک بود و فراموش نفرمائید که سبب اتسی چنانش خیلی کوچک است و کن تأثیرش بسیار است (عنه نمایندگان)

و پیشنهاد میکنم که بنشینم دست جمعی متعاضد و متفقاً کمک بکنیم به جناب آقای دکتر مصدق ایشان مهتزاز تمامداری شوند تمام وزراء از اعضای محترم جبهه ملی باشند و در این مملکت اصلاحات بکنند پس چرا مردم رای دادند باینجا عوض اینکه در این دولت وزیر دادگستری وزیر راه وزیر پست و تلگراف وزیر کشور بعد نقشه تغییر استاندارها مورد نظر جبهه ملی باشد (دکتر شایگان - تکذیب میکنم) بیایند خودشان دولت تشکیل بدهند تمام ملت ایران از آقایان این استمهارا دارند که باین دولتی که بنده پیشنهاد میکنم رای بدهند نه از دولتی که کسی پشتیبانش نیست و فقط جبهه ملی در باطن و در معنی با کمک میکند (مکی - تکذیب میکنم) و در ظاهر نمیخواهد رای بدهد باینکه تمام اعضاء محترم مجلس از جبهه ملی تبعیت بکنیم هر عملی که آقایان کردند مامم میکنم

حائری زاده - آقای آشتیانی زاده ما کی از دولت حمایت کردیم؟

آشتیانی زاده - بنده جناب عالی و آقای

نریمان و آقای آزاد را نمیگویم ، آقایان را مستثنی میکنم

مکی - اگر آقای رئیس دیروز اجازه میدادند بنده از ماده ۹۰ استفاده کنم این حرفها اینجا زده نمیشد که دولت را بحساب اقلیت بگذارند

آشتیانی زاده - از اقلیت چند نفری مستثنی هستند

مکی - استثنائی در بین ما نیست همه یکی هستیم ما هم میگوئیم چه کسانی دیروز کارگران را

بسفارت شوروی سوق دادند و برای آوردن قوام السلطنه حتی در مستراح هم آقای رئیس را اول نیکند ما کی از دولت حمایت کردیم (همه نمایندگان - این حرفها چیست زنگ رئیس)

رئیس - چه گفتید؟ چرا این مزخرفات را میگوئید مگر هفتان کم است شما تذکر میدهم

دکتر بقائی - اخبار یکطرفه میکنند؟

مکی - شما به اقلیت توهین میکنید (همه نمایندگان)

رئیس - شما یا شوید جواب بدهید

مکی - دیروز اجازه خواستم و اخبار داشتم

رئیس - او هم اخبار داشت هر دو اجازه خواستید و هر دو با بشوید و بگوئید بفرمائید آقای جمال امامی

حائری - این حرفها توهین به رئیس مجلس است

کشاورز صدر - آقای امینی شما از وضعیت استفاده نکنید

رئیس - آقای نورالدین امامی بفرمائید جلوه را اداره کنید بنده دیگر اینجا نمی نشینم که اشخاص این مزخرفات را بگویند

(در ساعت نه و بیست و پنج دقیقه جلوه از اکثریت افتاد)

مجلس در ساعت نه و بیست و پنج دقیقه بزبان آقای

رئیس - (تذکره رئیس) تشکیل گردید

نایب رئیس - آقای جمال امامی - راستی موجب تأسف است (صحیح است) راستی موجب تأسف است (صحیح است) که ما موقعیت خطیر مملکت و وضع بحرانی مملکت را در نظر نمی گیریم و متوجه نیستیم که حیات ما امروز بموتی بسته است (صحیح است) و نباید روی عصیانیت مجلس را فلج کنیم . خیلی موجب تأسف است مثل این است که ما متوجه خطر نشده ایم و حال اینکه خطر در آستانه ما است . آقای نخست وزیر بنده بیانات امروز آقای را پسندیدم ولی اگر این بیانات آقا توأم با عمل باشد حتی هملتان محکمتر و شدید تر از بیاناتتان باشد من گمان میکنم مجلس شورای ملی از شما پشتیبانی بکند (صحیح است) جناب آقای علامه خود جنابعالی حتماً بهتر از ما متوجه هستید که امروز اگر کسی در خود توانائی مواجهه با این اشکالات را نداشته باشد ، سراغ نداشته باشد و بار مسئولیت را قبول بکند ذنب لایقفر است (صحیح است) یعنی خدای نکرده فردا تمام بلاهاییکه بسر این مملکت آمده است بحساب شما و همکارانتان خواهند گذاشت امروز دولت باید چنان قدرت و تسلط بر اوضاع داشته باشد که بهانه بدست خارجی ها ندهد (صحیح است) اگر این قدرت را در خودتان می بینید و در رقابتان می بینید بروید ما عقبتان هستیم ولی خدای نکرده اگر این قدرت را در خودتان نمی بینید مملکت و مردم و مجلس را معطل نکنید و دچار بیش از این تشنج نفرمائید و آنهم اینطوریکه فرمودید عمل بکنید حتی شدید تر امروز صحبت اینکه من به نشینم تو یا شو و یا اینکه آزادی اینجا شلخل پذیرفت نیست امروز حیات و موات ما در کار است ما مجلس آزادی و حتی خودمان را برای مملکت میخواهیم (صحیح است) آقا اگر خدای نکرده مملکت ما در خطر بیفتد بنده آزادی نمیخواهم (صحیح است) و هیچ ایرانی هم نمی خواهد . شما قدرت قانون در دستتان است تا آنجائی که قانون بشما اجازه میدهد بروید حتی اگر دیدید جائی قانون جلوی شما را گرفته آرام یاره کنید اگر موقعیت مملکت را در خطر می بینید اگر اینکار را نکنند نمیتوانید جلو این دسیسه بازها را بگیری آقا آخر دست خارجی در کار هست این دسیسه بازها را بنده و شما که نمیکنیم (صحیح است) اینها را خارجیا میکنند شما از سفارت شوروی بی رسید در مسکو اجازه میدهید کسی برود بسفارت ایران آخر آنرا آنجا اجازه میدهید که بیرون در مملکت خاک بر سر ما اینکار را میکنند؟ ترک خوب است اما برای هسایه ، آخر این که قدرت نفس کشیدن ندارند چرا اجازه میدهید یک عده ماجراجو بروند سفارت خارجی این چه لوطی بازی است آقا؟ چیز عجیبی است يك مملکتی که حکومت پلیسی بان شدت دارد و میاید اینجا هر چه را رواج میدهد خیلی عجیب است و ما نشسته ایم و نگاه میکنیم اینجا میزبزنند چندتا انگلیسی را میکشد آقا این را که من و شما نمی خواهیم خوب این بهانه میشود فردا بدست اجانب که خدای نکرده بلای سر مملکت مایا آوردند دولت باید تسلط بر اوضاع باشد و هر کس خواست تقطی بکند او را مجازات کند امروز مجلس شورای ملی با يك همچو حکومتی همراه

نایب رئیس - استقامت

است (صحیح است) برود آقا ، نترسد ، نه از اکثریت نه از اقلیت هر دوی این صف قبل از آزادی برای مملکت ایرانند (صحیح است - احسن)

نایب رئیس - پیشنهادی از آقای حاذقی رسیده است که قرائت میشود (شرح ذیل قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم پس از بیانات آقای جمال امامی به پیشنهاد دولت رای گرفته شود

جمعی از نمایندگان - عده کافی نیست

نایب رئیس - اصلاً این پیشنهاد نیست اگر مقصودتان کفایت مذاکرات است باید پیشنهاد کفایت مذاکرات بدهید

حاذقی - این هم همان پیشنهاد کفایت مذاکرات است اجازه میدهید يك توضیحی عرض کنم شاید عده کافی شود

نایب رئیس - اگر پیشنهاد آقا برای کفایت مذاکرات است که باید کفایت مذاکرات در برنامه دولت پیشنهاد شود و رای گرفته شود و بعد از آن رای بدولت داده شود

حاذقی - پس بنده این پیشنهاد را بعد از بیان

دو نفر دیگر میدهم

کشاورز صدر - بنده اخبار دارم

نایب رئیس - بر طبق چه ماده؟

کشاورز صدر - مطابق قانون اساسی راجع

به رای اعتماد خواستم عرض کنم که حاجت باین پیشنهاد نیست رای بدولت و رای دادن به برنامه دولت يك امر خاصی است ولی دولت در هر آنی خصوصاً وقتی مسائل مهمی در پیش دارد و مملکت در حال خطر است با مسائل دیگر می تواند بیاید رای اعتماد بخواهد این مربوط به رای اعتماد بعد از طرح برنامه نیست بنابراین خود آقای رئیس الوزراء که تقاضای رای اعتماد کردند حاجت باین گفتگو نیست و می توانند بخواهند و رای هم باید گرفته شود اینکار مطابق قانون اساسی حاجت به پیشنهاد جناب آقای حاذقی ندارد

نایب رئیس - تصور میکنم فرمایش آقا

موقفی صدق میکند که دولت رای اعتماد گرفته باشد و برنامه دولت به تصویب رسیده باشد حالا پیشنهاد آقای برومند قرائت میشود

نایب رئیس - تصور میکنم فرمایش آقا

موقفی صدق میکند که دولت رای اعتماد گرفته باشد و برنامه دولت به تصویب رسیده باشد حالا پیشنهاد آقای برومند قرائت میشود

نایب رئیس - تصور میکنم فرمایش آقا

موقفی صدق میکند که دولت رای اعتماد گرفته باشد و برنامه دولت به تصویب رسیده باشد حالا پیشنهاد آقای برومند قرائت میشود

نایب رئیس - تصور میکنم فرمایش آقا

موقفی صدق میکند که دولت رای اعتماد گرفته باشد و برنامه دولت به تصویب رسیده باشد حالا پیشنهاد آقای برومند قرائت میشود

نایب رئیس - تصور میکنم فرمایش آقا

موقفی صدق میکند که دولت رای اعتماد گرفته باشد و برنامه دولت به تصویب رسیده باشد حالا پیشنهاد آقای برومند قرائت میشود

نایب رئیس - تصور میکنم فرمایش آقا

موقفی صدق میکند که دولت رای اعتماد گرفته باشد و برنامه دولت به تصویب رسیده باشد حالا پیشنهاد آقای برومند قرائت میشود

نایب رئیس - تصور میکنم فرمایش آقا

موقفی صدق میکند که دولت رای اعتماد گرفته باشد و برنامه دولت به تصویب رسیده باشد حالا پیشنهاد آقای برومند قرائت میشود

نایب رئیس - تصور میکنم فرمایش آقا

موقفی صدق میکند که دولت رای اعتماد گرفته باشد و برنامه دولت به تصویب رسیده باشد حالا پیشنهاد آقای برومند قرائت میشود

نایب رئیس - تصور میکنم فرمایش آقا

موقفی صدق میکند که دولت رای اعتماد گرفته باشد و برنامه دولت به تصویب رسیده باشد حالا پیشنهاد آقای برومند قرائت میشود

نایب رئیس - تصور میکنم فرمایش آقا

موقفی صدق میکند که دولت رای اعتماد گرفته باشد و برنامه دولت به تصویب رسیده باشد حالا پیشنهاد آقای برومند قرائت میشود

هم بودم باین معنی که صلاحیت افراد هیئت کابینه هیچ ابرادی ندارم همه از رجال خوشنام و با سابقه در سیاست مملکت هستند و ایراد من به هیچکدام از آقایان نیست فقط فرضم برای این بود که مطالبی در نظر داشتم و ابرادگی به برنامه داشتم که می خواستم برای تذکر عرض کنم و این که در پیشنهاد کفایت مذاکرات نوشتن وضعیت مملکت هادی نیست نه از لحاظ اتفاقی است که امروز افتاده است اینرا ما میدانیم تحریر کاتی است از گوشه و کنار میشود تازگی هم ندارد منتهی هر روزی بیک اسم و صورتی بوده است هادی نبودن مملکت از لحاظ پریشانی اوضاع داخلی است از لحاظ این است که الان چند تا از کارخانجات اصفهان تعطیل است چهار هزار نفر پنجهزار نفر کارگر بیکار است وضع مردم خوب نیست کارگران پریشانند بازارها را کداست وضع اقتصادی مملکت خوب نیست بالاخره دولت باید هر چه زودتر تکلیفش روشن بشود تا برود با پشتیبانی مشغول کار بشود و البته هادی نبودن برای پیش آمد امروز نبوده اینها البته هست و باید عرض بکنم که ملت ایران و مجلس شورای ملی و دولت مصمم هستند که با کمال متانت و خونسردی در مقابل این تحریر کات ایستادگی بکنند و از هر گونه پیش آمدی هیچ هراسی نخواهند داشت و اشخاص ماجراجو را هم مجازات خواهند کرد و اگر از این تهدیدات و این تحریر کات بخواهند استفاده بکنند و با اصطلاح آبی گل آلود بکنند و ماهی بگیرند تصور می کنم این خیال خامی است امروز تمام ملت ایران بغضی روشن هستند من باب مثل عرض میکنم روزیکه يك اتفاق جزئی در اصفهان رخ داده بود هیئت دولت تشکیل شده بود بنده و جناب آقای دولت آبادی را هم در هوت کردند و گفتند چه طور است که در اصفهان حکومت نظامی برقرار بشود ما گفتیم هیچ لزومی ندارد يك عده کارگر نه و بیکار شده اند و رفته اند در استانداری تقاضای کار کرده اند اتفاق مهمی نیست که حکومت نظامی لازم باشد و بعد همین جریان را بدو سه نفر از نمایندگان کارگران اصفهان گفتیم که میخواهند حکومت نظامی برقرار کنند ولی ما استدعا کردیم که نکنند چون ضرورتی نداشت آن کارگرها بیا این جواب را دادند که تحریر کاتی در بین کارگران هست همین بیکاری و تعطیل

کارخانجات را بهانه میکنند و نتایج دیگری میگیرند ما که نمایندگان کارگر هستیم اگر دولت صلاح میداند که حکومت نظامی باشد با اینکه ممکن است یعنی قطعاً اینطور است که حکومت نظامی اینطوریکه تا حالا بوده است بضرر ما و بفتح کارفرما است معذرت از لحاظ وطن دوستی و پشتیبانی مملکت ما حاضریم آن اذیت را تحمل بکنیم و اگر صلاح میدانید دولت حکومت نظامی برقرار بکنند منظور من این است که مردم تا این اندازه روشن هستند کارگر اصفهانی حاضر است زیر یوغ حکومت نظامی برود و اذیت بشود برای اینکه مصالح مملکتش حفظ شده باشد در هر حال برنامه دولت مطرح بوده است دوسه نفر موافق و مخالف صحبت کرده اند حالا هم برای اینکه دولت هر چه زودتر تکلیفش روشن بشود تقاضای رأی اعتماد کرده است کفایت مذاکراتی که بنده پیشنهاد کردم برای این است که اگر اکثریت بشود رأی بگیرند و اگر اکثریت نبود هست تا موقعیکه اکثریت حاصل بشود مقصود این است مذاکرات کافی است و به عقیده بنده هر چه زودتر تکلیف دولت روشن بشود بهتر است.

اهمینی - تکلیف دولت روشن است برود سرکار و کارش را بکند الان اکثریت نیست که رأی بگیرند.

نایب رئیس - آقای تیمورتاش.
تیمورتاش - عرض میکنم جریان جلسه فوق العاده اینکه امشب پیش آمد لااقل برای بنده و برای بسیاری از همکاران عزیزم که پیش از من صحبت کردند غیر مترقبه بود پیشنهاد کفایت مذاکره ای که آقای برومند دادند چون عده ظاهر آ کافی نیست برای رأی بنا بر این بنده بمنوان مخالفت با پیشنهاد ایشان عرضی ندارم ولی اساس مطلب را میخواستم حضور جناب آقای علاء متذکر بشوم و آن هم این است که تقاضای جلسه فوق العاده ای که امشب فرموده اند برای ما نمایندگان ایجاد کمال وحشت و نگرانی را کرده و تصور میکنم برای شهر تهران وجه بسا برای اقصی نقاط کشور که امروز والساعه در رادیو بگویند که جلسه فوق العاده تشکیل شده است ایجاد نگرانی می کنند بنده میخواستم این موقع را مفتنم بشمارم و مخصوصاً عرض بکنم که برای اسکان انکار عمومی امر خارق العاده و فوق العاده ای اتفاق

نیفتاده است که دولت با این عجله جلسه فوق العاده برای گرفتن رأی اعتماد بخواهد دولت چند روز است بر سر کار است مشغول کار است کارش را هم میکند و امیدوارم که انشاء الله مسلط بر اوضاع هم باشد اگر رأی اعتماد ۲۴ ساعت ۴۸ ساعت هم به تأخیر بیفتد یا نیفتد بنظر بنده تأثیر خارق العاده ای در اوضاع کشور نمیکند و اما آنچه را که پیش آمده است این صد در صد قابل پیش بینی بود هیچ چیز خارق العاده ای نیست

چو تیر انداختن بر سوی دشمن
حذر کن کاندرا آماجش نشستن
اگر ما این بیه ما را

به تمنای نمی مالیدیم باید وارد این میدان نمیشدیم ولی قبل از اینکه وارد این میدان بشویم این فکر ها را میکردیم و فعلاً احتساب هست تحریک هست دسیسه هست اینها همه شان هست و لیکن خوشبختانه تاریخ ملت ایران بسیار از این حوادث و وقایع دیده است و تاکنون همیشه ماموق و بیروز بوده ایم و امید داریم که بعد از اینهم با امید خداوند و باتکاء ملت ایران باز هم بیروز و موفق باشیم (انشاء الله) عرض بنده و خلاصه مطلب این بود که چه تهران و چه بسا کشور ایران بدانند عمل خارق العاده ای که ایجاب بکند جلسه فوق العاده در عصر جمعه تشکیل بشود بوقوع نییوسته است.

نایب رئیس - عرض کنم که باید به پیشنهاد آقای برومند رأی گرفته بشود عده برای رأی کافی نیست.

کشاورز صدر - بنده پیشنهادی دارم و اوراقات بکنید.

(۳) - تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

نایب رئیس - عده برای اخذ رأی کافی نیست آقای کشاورز صدر هم پیشنهاد تنفس داده اند اگر آقایان اجازه بفرمایند چون فردا بعد از ظهر جلسه فوق العاده باید تشکیل بشود جلسه را ختم میکنیم فردا ساعت پنج بعد از ظهر جلسه فوق العاده ای که قبلاً از طرف مقام ریاست اعلام شد تشکیل میشود (مجلس ساعت ده بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت